

دَارُ الْفُنُونِ

حقوق فائز و لیترا مجنون

مفروق ، اقتصادیات

ایکی آبرہ بر نثر اولنور

مندرجات

قسم مفوقی :

نسب حقندہ کی احکام قانونیہ مزہ بر نظر		حاجی عادل
یکی نور کیا حقوق مدنیہ سی تدقیقاتہ مدخل ،		صاوزه رمال (مترجمی) دانش سعید ، صدیق سامی
یکی جزا قانون عزمہ کورہ صباوت		باہر
صوچک و صوچلوک وحدت و یا تعددی		عبدالله وہبی
عاقدرک حمایہ سی		عبدالحق کمال

یکی تورکیہ حقوق مدنیہ سی تدقیقاتہ مدخل

بردفور موسیو زورر سارزہ لہال طرفندہ امتنابول دارالفنونندہ وریلی قونفراسلر

۵

أولی قادینک اہلیت حقوقیہ سی

۲

فوق العادہ اولہرق أولی قادین أوی تمثیل خصوصندہ داہا واسع بر صلاحیتہ مالک اولابیلیر فقط بونک ایچون زوجک صریح وضعی مساعده سنی استحصال ایتمی ایجاب ایدر. بوی صلاحیتلرہ اسویچرہ قانون مدینسک ۱۶۶ نجی مادہ سی «فوق العادہ تمثیل صلاحیتلری pouvoirs exceptionnels de representations» نامنی ویرمکده در. تورک قانون مدینسک ۱۵۸ نجی مادہ سی دہ صلاحیتک توسیعندن «extension de pouvoirs» بحث ایتمکده در. بوی صلاحیتلر اولکی صلاحیتلردن أولک «دائمی احتیاجلریلہ» تحدید ایدلمہ مسی نقطہ نظرندن آریلیر. بوحالہ قادین برلکی اداره صلاحیتلرینک خارجندہ دخی معاملاتدہ بولہ بیلیر. مثلاًہر کون قوللانیلان الیسیہ و ذخیرہ اشتراسی کبی دائمی برماہیتدہ اولمیان اولمک اوزرہ بولنان قیزیہ دو کون لوازمی تدارک بر آپارتمان استیجارالخ کبی داہا فضلہ اہمیتی حائر معاملاتی دہ ایفا ایدہ بیلیر. فقط قادین برلکی فوق العادہ تمثیل صلاحیتلردن بالاستفادہ زوجک صنعت و مسلک نہ متعلق خصوصانہ مداخلہ ایتہملی در. بونی آنجق زوجک کندیسنہ وکالت ویرمسی کبی بورجلر حقوقک تنظیم ایلدیکی خصوصی تمثیل صلاحیتلرینہ استناداً یابیلیر. بوقیلدن اولمق اوزرہ بر قادینک برلکی تمثیل خصوصندہ فوق العادہ صلاحیتلرینی استعمال ایدرکن زوجک ایشلرینہ صرف ایدلمک اوزرہ اون سکر بیک فرانقلق بر استقراض عقد ایتہسک صلاحیتی داخلندہ اولمدیغہ قرار ویرلشددر. [۱] قادین قوق العادہ صلاحیتلرینی استعمال ایدرکن عقد ایلدیکی بورجلردن دولایی اساس اعتباریلہ زوج

[1] Arrêt du Tribunal fédéral du janvier 1921, affaire Kellinghausen contre Wirth, Rec. off. vol. 47, II p. 1.

مسئولدر زوجه آنحق زوجك صريح ويا ضمنى مساعده سنى استحصال ايتمه دن حرکت ايدر ويا خود کنديسنه و بريلن مساعده سنى تجاوز ايلرسه مسئول اولور و بو حالده اکر مال آيريلنى اصوليله اولمش ايسه بوتون امواليه عکس تقدیرده شخصی مالاريله مسئول اولور .

قادينك اوى تمثيل خصوصنده كى فوق العاده صلاحيتلرينك استعمالنده قانونك اراديفى يكانه شرط زوجك مساعده سيدر . بو مساعده صريح اولابيلير و بو حالده وضعیت معين ايسه ده ضمنى اولدينى تقدیرده بعض مشکلات تحدث ايد بيلير .

صريح مساعده نك عدم موجوديتى حالده اولك دائمى احتياجلرى خارجنده بولنان ايشلردن دولايى اولى بر قادينله عقد معامله ايدن اوچنچى شخصلر بو معامله دن شخصاً متضرر ويا مستفيد اولورلر اکر زوجه عليهنده تعقيب اتده بولنقى ايسترلرسه قادينك فوق العاده صلاحيتلرينك اثباتى خصوصنده ينه کنديلرينه توجه ايدر . اکر زوج مساعده ايتمه قادين برلكى اداره خصوصنده فوق العاده هيچ بر صلاحيتى حائز اولماز . فقط اکثراً غيوبت ، خستلق و مادى هرهانكى برسيدن دولايى زوج ايچون بو خصوصده برقرار اتخاذه امكان بولينه ماز بو حالده احواله نظراً ضمنى بر مساعده نك موجوديتى فرض ايديله ميه چكى كې صريح بر مساعده ده استحصال اولينه ماز . بو ، رضائك عدم موجوديتى بر رد اوله رقى تلقى ايتلى يوقسه اولى قاديننه تمثيل خصوصنده فوق العاده صلاحيتلر طائىملى ؟ بر جوق دفعه لر اشارت ايتديكم وجهله اسويچره قانون مدينسك اساسى تشكيل ايدن اولى قادينك تماماً اهل اولسى فكريله بو صوك صورت حل داها قابل تاليفدر فى الحقيقه بلك تهل كده بولندينى و زوجك بو حالده برقرار اتخاذا ايتمه نه امكان اولماديفى و بو صورته قادينك فوق العاده صلاحيتلرينه مراجعت ايچون لزوم عاجل موجود اولدينى حالده زوجه نك بوفوق العاده صلاحيتلرى استعمالنه مانع اولمق غير منطقي اولور . حقوقاً بو صورت حل قادينك زوجك معاون و مشاورى اولاجنى تصریح ايتمش اولان اسويچره قانون مدينسك ١٦١ نجى ماده سنك ايكنجى فقره سى و تورك قانون مدينسك ١٥٣ نجى ماده سنك ايكنجى فقره سى استناد ايتديريله بيلير . زوج ايچون قرار اتخاذا اتمك امكانى موجود اولمدينى و رايته مراجعت ايديله مديكى احواله فوق العاده اداره اوده زوج و زوجه نك يكدى كرينه قارشى ايفاسنه مجبور اولدقلى يارديم كيفيتى ميانه كير .

أولى قادینک تام براہلیت حقوقیہ سی موجود اولنجه بر مسلك ویا صنعتله اشتغال حقنی حائز اولسی طبعیدر. بوفعالیت اووظائفی اہمال ایتسی تہلکہ سنہ منجر اولابیلیر. بوسیدن دولایی اسویچرہ قانون مدینسک ۱۶۷ و تورک قانون مدینسک ۱۵۹ نجی مادہ لری بوخصوص ایچون زوجک رضاسنی مقتضی عد ایتکده در: بومادہ لردہ دنیلورکہ «قاری قوجا مالاری» اداره ایچون ہانکی اصولی قبول ایتش اولورسہ اولسون قاری قوجانک صراحة ویا ضمناً مساعدہ سیلہ (۱) برایش ویا صنعتله اشتغال ایدہ بیلیر. اسویچرہ قانونسک بوسورت حلی قبول ایتسی اعتراضی موجب اولمشدر دیورلرکہ زوجک بومتقدم مساعدہ سی نہ زوجینک برلکده کی مساواتی نظریہ سیلہ ونہدہ أولى قادینک تام براہلیتی حائز اولدیغی نظریہ سیلہ قابل تألیف دکلدر (۲) فقط بوتنفید اساسلی دکلدر چونکہ حقیقتدہ زوجک مساعدہ سی دربع ایتہ سنک مؤیدہ سی پک خفیفدر. اشارت ایدہ لکہ واضع قانون زوجک رضا consentement سندن بحث ایتکده در یوقسہ مساعدہ autorisation موضوع بحث دکلدر بوقانون مدنی طرفندن أولى قادین لہنہ تأسیس اولان وضعیتک بر نتیجہ سیدر. واضع قانون قادینک برلکک خارجندہ کی مساعدہ سنک برلکک حسن صورتہ اداره سنی تہلکہ یہ معروض براقاجق اولورسہ بوتقدیردہ زوجک مداخلہ سنی تجویز ایتکده در فقط زوجک بو صلاحیتی زوجہ نک فعالیتنی بوسبوتون فلجہ اوغراتاجق قادار ایلری کیتمز بناء علیہ بورادہ أولى قادینک اسکی اہلیتسزلکنک بر اثر و نتیجہ سی موجود دکلدر. زوجک بو خصوصدہ کی رضا و ردینک نتایجنی تدقیق ایدرکن بونی بالذات کورہ جکز. تورکیا ایلہ اسویچرہ آراسندہ زوج و زوجہ ماللرینک اداره سی حقندہ کی قانونی اصول عینی اولمدیغی جہتلہ بورادہ اسویچرہ قانون مدنیسیلہ تورک قانون مدنیسی آراسندہ برچوق فرق لر تثبیت ایدہ جکز.

[۱] اسویچرہ قانون مدینسندہ مقابل مادہ سندہ کی consentement تعبیری قانونغزہ (مساعدہ). کلمہ سیلہ نقل ایدمشدر حالوکہ بورادہ رضا ویا موافقت تعبیرلرندن بریخی قولانق داها موافقدر. پروفیسور ساوزہ رهاک متعاقب مطالعاتی اسویچرہ قانون مدینسندہ استعمال ایدیلن تعبیرہ نظر آسرد ایدلش و بونقطہ یی تأیید ایتکده بولمشدر (مترجلر)

Egger: Familienrecht, 157, Schulz: Die privatrechtliche Stellung [۲] der Ehe frau nach dem yurcherischen und nach dem schweizerischen Zivilgesetzbuch, p. 46.

زوجك رضای برشكل مخصوصه تابع دكلدر . صرح ویا ضمنی اولابیلیر . بالخاصله زوج قادینی حرکاتنده سربست براقیر ویاخود اجرای صنعتدن منع ایتدیکنی اعلان ایتمزسه ضمناً مساعده ایتش اولور .

زوجك رضا وموافقتی نتایج آتیہی تولید ایدر :
قادین مسلك ویا صنعتی اجرا ایدرکن التزام ایلدیکی بورجلردن مسؤل اولور .
بوخصوصده زوج وزوجه ماللرینك اداره سی اصولنك کندیسنه بخش ایتدیکی حقوقی زوجہ سنك آلاجلیلری علیہنه استعمال ایدہ من . مال برلکی اصولنده آلاجلیلر حقلمیزی قادینك بوتون اموالی حتی اوزرنده زوجك حق انتفاعی بولنان ماللری اوزرندن تعقیب واستیفا ایدہ بیلیرلر . زوجك قادینك مسلکی فعالیتنه رضا کوسترمسیله قادینك شخصی ماللری اوزرنده کی حقوقدن داها اول فراغت ایتش اولدیغی فرض ایدیلیر . مال اورناقلمی اصولنده وضعیت عینی ایسده زوج شخصی بورجلردن مسؤلدر [۱] (اسویچره قانون مدینسك ۳۲۷ نجی ماده سنك برنجی فقره سی و ۲۲۰ نجی ماده سنك اوچنجی نومروسی ، تورك قانون مدینسك ۲۲۳ نجی ماده سنك برنجی فقره سی و ۲۱۶ نجی ماده سنك اوچنجی نومروسی) بالعکس تورکیاده قانونی اصول اولان مال آیریلینی اصولنده قادین بوتون باتریمووانیله مسؤل اولور .

زوج رضا کوسترمزسه ویا اولجه کوستردیده بالآخره نکول ایدرسه بو بیان رضا هیچ برشکله تابع اولقمسزین زوجہ ایچون معتبردر . حسن نیت صاحبی اوچنجی شخصلره کلنجه بونلر علیہنه حکم افاده ایدہ بیلیمسی ایچون صلاحیتدار مقام طرفندن اعلان ایدلمسی ایجاب ایدر . زوجك اعتراضی اسویچره حقوقنده نه غیر قابل ازاله ونده قطعی برماهیته دكلدر قادین ایکی صورته بوندن قورتیلا بیلیر :

۱ : قادین زوجك رضائی استحصاله لزوم کورمن یاخود زوج طرفندن وقوع بولان منع کیفیتنه اهمیت ویرمن مثلاً غایت آغیر باشلی برآدام فوق العاده خوشنه کیدن ظریف برترزی قیزیله اوله نیر طبیعی یکی وضعیت اجتماعیه سنه موافق اوله رق زوج اوندن صنعتی ترک ایتسنی طلب ایدر اوده ممنونیتله بوکارضا کوستر بر فقط برکون اسکی صنعت حیاته عودت ایتمك عقلانه کلیر وژورژرته ویا سیمون ویاخود ژهرمن نامیله اسکی تجارتخانه سی کشاد ایدر . زوج بوکا مساعده ایتمه مشدر . اهمیت یوق ! زوجك بوخصوصده هیچ بر قدرتی

یوقدرکہ ، زوجہ سنی جبراً مغازہ سنہ قاپامغہ اجبار ایدہ من زوجہ سی طرفندن یاپیلن بالجله مقاولات و تصرفاتک فسختی ده طلب ایدہ من . بورادہ اولی قادین اهل اولدینی جهتله رضایی افساد ایدن برسبب اولمدینی کی مغایر ادب تعهدات ده موجود دکدر . کوچوک ترزی قیزی غالب کلیر . قانون مدنی به اهمیت ویرمکسزین قورده لا و قوطو بیغلرینک اوزرینه اوتورمش بولنان قادین زوجک منعیله اکلہ نیر مقاولات عقد ایدر . شاپقلرینی صاتار . ماللرینه شکلر ویرہ رک سزه بکندیرمکه چالشیر . زوج « قاری قوجادن بری عائله وظیفه لرینی اهل ایدر و یاخود دیکرینی تهلککيه خجالتله و یا ضرره معروض بر اقیسه متأثر اولان طرف حاکمک مداخله سنی طلب ایدہ بیلیر » شکلنده کی اسویمچره قانون مدنی سنک ۱۶۹ و تورک قانون مدنی سنک ۱۶۱ نجی ماده سی موجبجه حاکمه مراجعت ایدہ بیلیر . حاکم قباحتلی اولان طرفه وظیفه لرینی اخطار ایدر بواخطار ثمره سز قالیسه زوج و زوجهدن برینک صحتی ، شهرتی و یا ایشنک ترقیسی مشترک حیاتک دوامی یوزندن جدی بر صورتده تهلککيه دوشمک شرطیله مشترک حیاتک تعطیلی امر ایدہ بیلیر فقط کوچوک ترزی قیزی بواحوالک موجود اولمدینی و چالشامسی هیچ بر زمان حیثیت شکن بولمادیغنی و ناموسکارانه صورتده چالشامسنه مانع اولقله زوجک باطل و سقیم بر فکرله حرکت ایتدیکنی اثباتده کوچوک جکمز .

روسه ومانتاتک [۱] زوجک ، زوجہ سنک بر تجارت و یا صنعتله اشتغالنه مانع اولق خصوصنده کی حق ردینی مطلق عد ایدن نقطه نظرلری قابل مدافعه دکدر . زیرا فعلیاتده زوجک زوجہ سنک فعالیت مسلکيه و صناعیه سنه مانع اولق خصوصنده دوغریدن دوغری به مادی بر قدرتی یوقدر اسویمچره قانون مدنی سی زوجہ ، زوجہ سنک عاصی اداره سنی مغلوب ایدہ جک هیچ برواسطه زجریه بخش ایتمز .

حقیقت حالده اسویمچره حقوقنده زوجک منعی تأمین و تأیید ایدہ جک بر جوق مؤیدہ لر موجوددر فقط بوتون بونلر بالواسطه بر ماهیتی حائزدر زوج منعی اعلان و بوصورته زوج و زوجہ ماللرینک هپسینی قادینک عقد ایدہ جکی تجاری بورجلردن وقایه ایدہ بیلیر . مال برلکی و مال اورتاقلنی اصوللرنده قادینک آلاجلیلری زوجک اداره سی تحتده بولنان قادینک اموالندن آلاجلیلرینی استیفا ایدہ میوب آنجق زوجہ نک محفوظ ماللرندن استیفای

(1) Manuel de droit civil Suisse I. p. 340 (1ère édition). En sens contraire Droin. op.cit.p. 114, Egger, Familienrecht p. 160; Gmür, Familienrecht p. 306.

حق ایده بیلیرلر . بناءً علیه بو منع ، آلا جقیلیرینی تطمین ایده جک درجه ده محفوظ ماللری موجود بولمیان اولی بر قادینک اعتبار مالیه سی تماماً کسر ایده بیلیر . ایشته بوبالواسطه وغیر قطعی طریقه زوج اسویچرده حق معنی تأمین و تأیید ایده بیلیر . زوجک منعنک اعلانی عادیاً تورکیاده عینی نتیجه یی حصوله کتیرمز زیرا تورکیاده قانونی اصول اولان مال آیریلنی اصولنده زوجک زوجهنه عائد اموال اوزرنده انتفاع حق موجود دکلدیر . زوجهنک بوتون باتریمووانی سر بست و دیون تجاریه سی تسویه خصوصنده بوتون اموالیه مسئولدر . تورک تجارت قانوننک یدنجی ماده سی موجبجه زوجک زوجهنی جبراً فعالیت تجاریه دن منع ایدوب ایده میه جکی جای سوا لدر . فی الحقیقه بوماده قانون مدیده کی ماده ۱۰۰۰ لردن داها قطعیدر : « ذات الزوج قادینلری اجرای تجارتدن زوجلری منع ایده بیلیرلر » بوماده نک وسعت و شمولی تعیین تورک محکمه لینه عائد اولوب بو خصوصده اجتهاد محاکم انکشافی تدقیق ایتک ایجاب ایدر . نه ثولان قانونلردن اقتباس ایدلدیکی پک بارز بر صورتده کوریلن بوحکم (فرانسه قانون مدینسنک ۲۲۵ نجی ماده سی) وصایت زوجیه سیستمک بر نتیجه سی اولوب مفصلاً ایضاح ایتدیکم وجهله ؛ زوجهنک اهلیت حقو قیه سی زوج و زوجه ماللرینک اداره سی حقنده کی اصوللر موجبجه زوجک زوجهنک اموالی اوزرنده کی حقوقیه تحدید ایدن اسویچره و تورک قانون مدینلرینک اساساتیه غیر قابل تألیقدر . بو حقوق تورک قانونی اصولنده موجود اولمدیغی جهتله واضع قانون ، تجارت قانونیه زوجک صورت قطعیه ده زوجهنی طرفدن بر تجارت اجراسنه ممانعت ایتکی آرزو ایتدیکنی قبول ایتک ایجاب ایدر زوجیه زوجک کیفی بر قرارینه قارشی حاکمه مراجعت صلاحیتک طائمه سی فکرجه تجارتله اشتغال ایدن تورک قادینلرینی تأمین ایده بیلملیدر . زیرا بو خصوصده ساکت اولان تجارت قانونی حقوق مدنیه قواعدینک کندیسنی اکال ایده جکنی تصریح ایتشدیر . ذاتاً تجارت قانوننک تطبیقنه متدائر قانون اشبو قانونک نشر ایدلدیکی ائنده تجارتله اشتغال ایدن و فعالیت تجاریه سی بالآخره زوجی طرفدن منع ایدملک ایسته نیلن قادینلر حقنده بو صورت حلی صراحة قبول ایتکده در . [۱]

قادینک ، زوجک اراده سنه تابع اولنی رد ایتسی مشترک حیاتی چکیلمز بر حاله

[۱] تجارت قانوننک صورت تطبیقنه متدائر ۳۰ حزیران ۱۹۲۶ تاریخ و ۸۶۶ نومرولی قانونک ایکنجی ماده سی .

کثیرہ جکی جہتلہ بر بوشامہ طلبی محق کو سترہ جک درجہ دہ اختلافہ حصولہ کثیرہ جک مایہ تہ در . بورادہ زوجک اعتراض حقک اوزاق وبالواسطہ یکی بر مؤیدہ سی موجود در . فقط اسویچرہ دہ تطبیقاتہ الک مؤتر کورینن مؤیدہ زوجہ سنک بر مسلک اجرا ایتہ سنہ مخالف اولان زوجک ، زوجہ سنک عنوان تجاریسنک سجل تجارتدن ترقین قیدی طلب ایتسی ویا خود قیدی ایچون مقتضی بولنان صریح مساعدہ بی ایتہ مسیدر . سجل مأموری اسویچرہ دہ زوج ، زوجہ سنی مادی بر منفعت تأمین ایدن بر فعالیتدن منع ایندیکی تقدیرہ تسجیل طلبی ردایتمک مجبوریتندہ در [۱]. تورکیادہ تجارت قانونندہ بو خصوصہ صریح بر قاعدہ موجود بولنمادیغندن ، وضعیت عینی دکلدر . بو ، اسویچرہ دہ بهض احوالہ کافی ایسہ دہ دائماً کفایت ایتز زیرا بر مسلک ویا صنعت اجرا ایدن ہر قادین تجارت سجلنہ قید مجبوریتندہ دکلدر . طیب ، آقتریس کبی سربست مسلکدردن بریسی اجرا ایدن قادینلر بو وضعیتہ در .

۲ — قادین زوجک ممانعتہ اہمیت ویرمہ مکنن ایسہ داہا دوغری و آجیق حرکت ایدرک حاکمہ مراجعت ایدہ بیلیر . اگر فعالیتی او برلکی ویا عائلہ نک منافی اقتضاسندن ایسہ حاکمک مساعدہ سی زوجک مساعدہ سی مقامنہ قائم اولہ جق وبالخاصہ زوج و زوجہ ماللری اوزرنندہ عینی حکمی تولید ایدہ جکدر . چونکہ برابر اسویچرہ دہ قادین حاکمک مساعدہ سنہ مراجعت ایتہ مکی ترجیح ایدر . چونکہ بر مسلک و صنعتک اجرا سنک عائلہ منافی اقتضاسندن بولندیغنک اثباتی چوق مشکلددر . فی الحقیقہ قادین سادہ جہ بر مسلک ویا صنعت ساحہ سندہ کی فعالیتک محذورسز وحتی شایان توصیہ بولندیغنی اثبات ایدرسہ حاکم بو طلبی رد ایتک مجبوریتندہ قالہ جقدر . چونکہ کافی درجہ دہ اساسی دکلدر . بر مسلک ویا صنعتک اجرایی خصوصندہ کرک حاکم وکر کہہ زوجندن مساعدہ استحصال ایدن قادینہ بخش اولان بو مساعدہ زوجہ نک فعالیتی ایچون ضروری بوتون معاملاتہ شامل اولمق اعتباریلہ دائماً عمومیدر نہ زوجہ ونہ دہ حاکمہ مساعدہ لرینی استثنالرہ تقیید ایتک و بعض تصرفاتہ مساعدہ ایدرک بعضیلرینی منع ایتک قابل دکلدر .

۴

اسویچرہ قانون مدنیسنک ۱۶۸ نجی مادہ سنک برنجی فقرہ سی اولی قادینہ تام بر صورتہ خصومت اہلیتی بخش ایتکدہ در . بو مادہ قاری « قوجا ماللرینی ادارہ ایچون

[1] Dans ce sens Wieland, Handelsrecht p : 116 note 35

هائیک اصولی قبول ایتش اولورسه اولسون قادین خصوصت اهلیتی حائزدر « دیمکده در .
 بو نتیجه اعتباریه عمومی اهلیتک خصوصی بروجهندن باشقا برشی دکدر . واضع قانونک
 بونی صریح بر صورتده ذکر ایتمه سندن مقصد اسویچرده بوتون اصول محاکمه لک توحید
 ایدله سی اکثر قانتون حقوقک زوجین آراسنده تحدت ایدله جک اختلافلر یا خود صرف
 شخصی ماهیتده بعض حقوق مستثنا اولمق اوزره اولی قادینی خصوصت اهلیتندن محروم
 بر اقباسیدر . بناء علیه بوتون اسویچره ایچون مسئله یی عینی شکله حل ایتک ایجاب
 ایتشدی فقط اولی قادینک اهلیت حقوقیه سیله زوج و زوجه مالارینک اصول اداره سی
 آراسنده صیق بر مناسبت کوزده ن اساس قانونی یه موافق اوله رق اسویچره قانون مدینسک
 ۱۶۸ نجی ماده سنک ایکنجی فقره سی و تورک قانون مدینسک ۱۶۰ نجی ماده سنک ایکنجی
 فقره سی بو خصوصت اهلیتی حقنه بر تحدید وضع ایتشدیر بو ماده لرده « شوقادار که اموال
 شخصیه سی حقنده اشخاص ناکه ایله دعوالرده قاری یی قوجا تمثیل ایله مکلفدر » دنیلکده در .
 بوقاعده ، اولی قادینک اهلیتی تحدید ایدن بوتون قاعده لر کی کرک مال بر لکی اصولی و کرک
 مال اورناقلنی اصولی موجبجه زوج قادینک بعض اموالی اوزرنده بخش اولنان صلاح
 حیتلرک متممی دکدر . بو عتبارله زوج و زوجه آراسنده مال آیریلنی اصولی قبول ایدلدیکی
 تقدیرده بوقاعده هیچ بر حکم افاده ایتمه جک وقاعده تورک قادینی خصوصت اهلیتنده بر
 قیده تابع اولمه جقدر . اسویچرده مال آیریلنی اصولنده وضعیت عینیدر . برن استیناف
 محکمه سی ۴ تشرین اول ۱۹۱۳ تاریخنده اولی قادینک صرف شخصی حقوقی و محفوظ
 اموالی و مال آیریلنی حالده ثروتی موضوع بحث اولدینی زمان قادینک بالذات خصوصت
 اهلیتی حائز اولدیفه قرار ویرمشدیر . [۱]

۵

اولی قادینک اهلیت تامه حقوقیه سی پرنسپیی اسویچرده واضع قانونتی زوجین بیننده
 سربسته معاملات اجرایی تحدید و تقید ایدن بر چوق موضوعات حقوقیه یی الغا ایتمه
 سوق ایتشدیر بوقیلدن اولمق اوزره فرانسز حقوقنده زوج و زوجه بیننده هبه لر جائزدر .
 فقط فرانسه قانون مدینسک ۱۰۹۶ نجی ماده سی موجبجه بوهبه لر دائماً قابل فسخدر .
 عین قانونک ۱۵۹۵ نجی ماده سی موجبجه زوجین آراسنده کی بیع مقاوله لری عقدی
 ممنوعدر . بو تحدیدات آئیده کی ایکی ملاحظه نتیجه سی اوله رق قبول ایدلمشدی . ۱ -

[1] Zeitschrift des bernischen Juristenvereins vol. 49 . p 625 et Recueil de Weiss p . 337 .

زوجین بیندہ کی معاملاتدہ ملکیتک انتقائندہ کی سہولتدن دولای بونلردن برینک داینلرینک
اضرار ایدیہ بیلہ جکی و بوضورتلہ بوقبیل مقاولانک اوچنجی شخصلر ایچون تہلکلی
اولاجنی ظن ایدلمشدی . ۲ - زوجیندن برینک دیکرینہ قارشی فضلہ برشفقت و تمایل
نتیجہ سی اولہرق جوق سہولتہ ثروتی ایچون تہلکلی تصرفات اجرا ایتمسہ مانع اولنمق
ایستہ نیلمشدی .

اسویچرہ واضع قانونی بوایکی ملاحظہ قارشی لاقید قالمشدی . فی الحقیقہ بوملاحظات
قادین اہلیتسز تالق ایدلدیکی تقدیردہ اونی حمایہ غایہ سی تعقیب ایدر و اولی قادینہ تام
براہلیت حقوقیہ بخش ایدن حقوق برسیستمده بونک برموقی اولاماز . بوجہتلہ قانون
مدنی فرانسز حقوقہ مخالف بر اساس وضع ایتدیکی کبی بواساسی غایت مجمل و مثبت
برصورندہ افادہ ایتشد . اسویچرہ قانون مدینسک ۱۷۷ نجی مادہ سنک برنجی فقرہ سی
وتورک قانون مدینسک ۱۶۹ نجی مادہ سنک برنجی فقرہ سی « قاری قوجا آراسندہ ہر نوع
حقوقی تصرف جائزدر » دیمکدہ در . اوچنجی شخصلرک منافعی حقوق عادیدہ کی یوک
دعواسیلہ و زوج و زوجہ نک منافعی وضع ایدیلن بواساسک ایکی استثنا ایلہ تقیدی صورتیلہ
تحت تأمینہ آلتشد :

۱ - اسویچرہ قانون مدینسک ۱۷۷ نجی مادہ سنک وتورک قانون مدینسک ۱۶۹ نجی
مادہ سنک اوچنجی فقرہ لری زوج منفعتہ اولہرق زوجہ طرفندن اوچنجی شخصلرہ قارشی
التزام اولنان وجیبہ لردن بحث ایدر . بو ، زوجہ نک زوجی وساطت و شفاعت خصوصندہ
کوسترده جکی فضلہ حساسیتہ قارشی کندیسنی حمایہ ایچون اسکیدن بری موضوع و روما
ایمپراطور لردن قلود زمانندہ قبل المیلاد ۴۶ سنہ سندہ وہ لیہن Vellien سہ ناتوس قونسولنک
موضوعنی تشکیل ایدن عصر حاضر حقوقندہ الان موجود اولان برقاعدہ در فقط واضع
قانون بونک بر جوق تأثیراتی رفع ایتمش وبوضورتلہ زوجہ طرفندن التزام اولنان وجیبہ
لرک معتبریتنی بی طرف اوچنجی بر مقامک تصدیقہ تعلیق ایتشد کہ بومقامدہ اسویچرہ
وصایت مقامی ونورکیادہ صالح حاکمیدر . بو تصدیق موجود اولمدیغی تقدیردہ قادینک
تعہدی معتبر اولمدیغی کبی عدم موجودیت بالجلہ علاقہ دارلر طرفندن درمیان ایدیہ بیلیر .
بعضی مؤلفلر یالکز قادینہ بوقبیل معاملاتک فسخنی طلب صلاحیتی طانیق ایستہ دکاری
جہتلہ بونقطہ دہ نظریاتدہ مختلف فہددر . قانون کافی درجہ دہ وصایت ویا قضا مقامک

وظائفی تثبیت ایتمه مشدر . بومقام ایسته دیکی وجهله تصدیق ایدوب ایتمه مک خصوصنده سربستمیدر ؟ اولی قادین اساس اعتباریله اهلیق حائز و بناءً علیه بر قاصر کی تلقی ایدلمسی غیر جائز بولندیقی جهتله بوکا منفی اوله رق جواب ویرمکی معقول کور بیورم . وصایت مقامی و یا صلح حاکمی قادینی بالخاصه تعهدینک وسعت و شمولی حقیقه تنویر ایتلی و تعهدینک بوتون تهله کلرینی کوسترملیدر اگر کافی درجه ده معلوماتدار اولدقدن صو کرا زوجه اصرار ایدرسه وصایت مقامی و یا صلح حاکمی زوجه نک تعهد ایتدیکی وجیهه یی شایان تنقید کورسه بیله بو آرزو قارشیدنده سرفرو ایتک و تعهدی تصدیق ایتک مجبو ریتده در . بناءً علیه بومقام آنجق تدابیر مانعه قییلدن بر تفتیش وظیفه سیله مکلفدر که تطبیقات اسو یچرده بونک فوق العاده فائده سی کوستر مشدر . [۱]

بوتصدیق زوج منفعتنه اوله رق قادین طرفندن اوچنچی شخصلره قارشی التزام اولنان وجیهه لرده ضروریدر . صرف تصرفه متعلق عقدلر در حال وسعت و شمولنک تقدیری قابل وقطعی حکملر افاده ایتدکلری جهتله بویله بر تصدیقه لزوم یوقدر نتایجی بالا خره کوریه جک اولان و وسعت و شمولی در حال قابل تعیین اولیان تصرفلرده وضعیت عینی دکلدر . بناءً علیه زوجه طرفندن اموالی اوزرنده زوجک منفعتنه اوله رق بر رهن و یا بر ایونک تأسیسی ، زوجه اهنه بر سیغورطه عقدی ... الخ وصایت و یا قضا مقامنک تصدیقه محتاج دکلدر . بالعکس زوجه طرفندن زوجه کفالت ایدلیدیکی و یا زوجک بر بورجی زوجه طرفندن اوزرینه آلمسی ، زوجه نک زوجک تجارتخانه سی بوتون دیوناتیله اوزرینه آلمسی کی خصوصات تصدیقه محتاجدر .

۲ - اسو یچره قانون مدینسک ۱۷۷ نجی ماده سنک ایکنجی فقره سی و تورک قانون مدینسک ۱۶۹ نجی ماده سنک کذلک ایکنجی فقره سی قادینک شخصی ماللرینه و یا مال اورتاقلنی اصوله تابع ماللرینه دائر زوج و زوجه آراسنده کی حقوقی تصرفلرک معتبر اولابیلملری ایچون وصایت مقامنک و تورکیاده صالح حاکمنک تصدیقی مجبوری عد ایتمکده در . بوقادینک اهلیت حقوقیه سنه زوج و زوجه ماللرینک اداره سی سیستمی دولا بیسیله وضع ایدیلان قیدانک یکی بر تظاهریدر . مساعده مال بر لکی اصولنده شخصی ماللره عائد تصرفانده و مال اورتاقلنی اصولنده مشترک ماللره عائد تصرفانده ضروریدر .

بوندن مال آیریلنی اصولنده زوجه کندی پاتیمووانندن زوجی ایله ایستهدیکی معاملہ بی سربستجه ایفا ایدہ بیلیر وصایت مقامنک تصدیق ضروری دکلدر . بو تورکیاده طبیعی قاعده اولوب بالعکس اسویچرده عکسی صورت حل قاعده اساسیه اولاجقدر . بوقیلدن اولمق اوزره تورک زوجین متقابلاً هبه یا بیع عقدلرندہ بولمق خصوصندہ تام برسرستی یه مالکدرلر . اسویچرده هبه و بیع عقدلرینک قادینک محفوظ ماللری اوزرندہ یعنی سربست تلقی ایدیلن اموال حقندہ و یا خود اوزرلرندہ زوجک انتفاع و اداره صلاحیتی حائر بولندیغی اموال اوزرندہ موضوع بحث اولسنہ کوره مسئلہ بی تفریق ایتک ایجاب ایدر . برنجی حالده مقامک تصدیق ایجات ایتدیکی حالده ایکنجی تقدیرده بوتصدیقہ احتیاج واردر .

قانون وصایت مقامنک ویا تورکیاده صلح حاکمک ایفا ایدہ جکی وظیفہ بی بونقطه ده تثبیت ایتمه مشدر قادین اهل اولمق حسیله بو وظیفه بوراده ده وصینک صفاره عائد معا ملاتده کی وظائفه مشابه اولاماز . بو وظیفه ایکی درجه بی احتوا ایدر وصایت ویا قضا مقامی اول امرده قادینک اهل ویا محبت سائقه سیله منافعه مخالف بر تصرفده بولماسنه مانع اولمق ایچون صرف غیرت ایدر فقط تصرفاتنک نتایجندن بوسورتله خبردار ایدیلن قادین قرارنده اصرار ایدرسه اشبو مقامک حق ردی یوقدر . [۱]

بوندن باشقه زوج و زوجه آراسنده هر هانکی برینک آلاچقیلرندن پاتیمووانلرینک بر قسمی قاجیرمق و دیگرینه بخش ایتک مقصدیله حیلہ لی بر اشتراک اولدیغی تقدیرده وصایت ویا قضا مقامی زوج و زوجه آراسنده اجرا ایدیه جک معاملہ نک اوچنجی شخصلری متضرر ایدر بر ماهیتده اولوب اولمادیغی تدقیق ایتک مجبوریتندہ در . بو حالده مقام تصدیقندن امتناع ایتک صلاحیتی حائر در . اوچنجی شخصلره قارشى یا بیلان حیلہ بی تشویق ایدہ مز . تصدیقندن امتناع زوج و زوجه آراسنده یا بیلن معاملہ نک عدم موجودیتی ایجاب ایتدیرر . مع هذا مسئله نظریات ساحه سنده مختلف فہدر متعدد مؤلفر زوج و زوجه آراسنده کی معاملہ نک بالذات قادین معتبریتنه اعتراض ایتدیکی تقدیرده مقام ممانعت ایتسه دخی آرا لرنده معتبر اوله جغنی فقط آلاچقیلرینه حکم افاده ایدہ میه جکی قبول ایتمکده درلر .

۶

دیگر بر حالده ده واضع قانون قادینک صلاحیتلرینی توسیع ایتشدیر . قادین یالکز

Dans ce sens Gmür, op. cit. p. 177, 33 et Egger op. cit. p. 204. [۱]

کندی اموال و منافعی ایچون تام بر اهلیت حقوقیه یی حائز اولیوب زوجنک حقوقی ده استعمال امکانه مالکدر. بو اقتدارک توسیعی استثناء و قادین مشکل بروضعیتده اولدینی زمان قبول ایدلمشدر. اسویچره قانون مدینسک ۱۷۱ و تورک قانون مدینسک ۱۶۳ نجی ماده لرنده « قوجا عائله وظیفه لرینی اهل ایدر سه قاری قوجانک ماللری اداره خصوصنده قبول ایدکلری اصول نه اولور سه اولسون حاکم قاری و قوجانک مدیونلرینه بورجلرینک تمامی ویا بر قسمی قاری به اوده ملری امر ایدر » .

بوماده قادینه هیچ برحق و صلاحیت بخش ایتمز قادین بوتد ببردن استفاده ایتکی طلب ایده مزلر. بوتماماً حاکمک حق تقدیرینه بر اقیلمش بر صلاحیتدن عبارتدر. قادینی بو صلاحیتدن مستفید قیلمق ویا رد ایتک خصوصنده حاکم صلاحیت کامله یی حائزدر. واضع قانون بو صورته حرکت ایتکله آبی بر اساسدن ملهم اولمشدر. بوتدیر، زوجک بورجلرینه بورجلرینک تمامی ویا بر قسمی بعدما قادینه اوده ملری ایچون بر اخطار رسمی ایله ایفا ایدیه بیله چکی جهته، تطبیقاده چوق ایجه اولقله برابر زوجک اعتبار مالیه سی ده اخلاص ایده بیلر، زوج و زوجنک بورجلرینک متولد، زوجک بورجلری و بالخاصه پاترون و آرارنده قبول ایدلمش اولان ماللرینک اداره سی اصولنه نظراً زوج تادیاتده مجبوریتنده اولان قادینک آلاجلیریدر .

اسویچره قانون مدینسک ۱۷۱ و تورک قانون مدینسک ۱۶۳ نجی ماده سی موجبجه زوج برلک رئیس صفتدن محروم ایدیه بیلر بونظاریات نقطه نظرندن زوج ایچون حقیقی برترعدر. زوجنک منفعتنه اوله رف محروم اولمشدر. تطبیقات اعتباریه بوتدیرک اصابتی جای شه دکلدرد. دقت و حقانیتله تطبیق ایدلدیکی تقدیرده بر چوق سوء استعمالاته مانع اولغه یارامشدر. فقط حاکمک بو صلاحیتنی احتیاط و بصیرته استعمال ایتسی ضروریدر. بو صورته بوقاعده نک فائده اجتماعی سی تزايد ایده چکدر .

ایشته یکی حقوق مدنیه نک اولی قادینک اهلیت حقوقیه سی حقنده وضع ایتدیکی قاعده لر بونلردن عبارتدر. بوقاعده لر قادینه :

۱ - اولیلک برلکنی عادیا تمثیل ایتک حقنی ؛

۲ - فوق العاده تمثیل صلاحیتلرینی ؛

۳ - برمسلك ویا صنعت اجراسی حقنی ؛

۴ - خصومت اهلیتینی ؛

- ۵ - کندی ویاخود اوچنچی شخصلرک منافعی محافظه مقصدیلہ موضوع بعض استئنالر خارجنده زوجیلہ ہر نوع معاملہ حقوقیہ اجرانی ؛
- ۶ - زوجی عائله وظیفہلرینی اہمال ایتدیکی تقدیرده اونک بعض حقوقی استعمال قدرتی بخش ایدر .

بومختلف قاعدہلرک تور کیادہ اثنای تطبیقندہ محکمہلر بوتون بوموضوعہ حاکم اولان عمومی پرنسیپک قادینک اہلیت عمومیہ سی اولدیغنی و آنجق بوپرنسیپک قاری قوجا ماللرینک اداره سنہ متعلق سیستم موجبہ زوجک کندی انتفاع وادارہ سی آلتندہ کی قادینہ اموال اوزرنده موجود حقوقی محافظہ وحمایہ ایچون وضع ایدیلن علی العادہ استئنالرہ تقید ایدلمش بولدیغنی اونوتاماملیدر .

زوجک بوحقوقک موجود اولمادیغنی احوالده اولی قادینک اہلیت حقوقیہ سی تامدر . تورکیادہ اسویچرہ قانون مدینسک قادینک اہلیتی حقندہ کی قاعدہلری آنجق زوج وزوجہ آراسندہ قانونی اصول اولان مال آیریغنی اصولدن باشقہ بر اصول قبول ایدیلدیکی تقدیرده جای تطبیق بولہ جقدر .

مترجملری :

دانشہ سعید صمدیور سامی

